

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการ
ในการปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง

คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

A Study on the Factors Affecting Decision-Making in the Selection
of Establishments for Cooperative Education Training Among Cosmetic Science
Students at the School of Pharmaceutical Sciences,
University of Phayao.

นางสาวธนารีย์ เครือวัลย์

นางสาวกนกวรรณ พรธนมวงศ์

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากโครงการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย
มหาวิทยาลัยพะเยา รุ่นที่ 12 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการวิจัย และคณบดีคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ได้พิจารณา
ผลการศึกษาและงานวิจัย เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการ
ปฏิบัติสหกิจศึกษา ของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
(A Study on the Factors Affecting Decision-Making in the Selection of Establishments for Cooperative
Education Training Among Cosmetic Science Students at the School of Pharmaceutical Sciences,
University of Phayao.) ฉบับนี้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย
เพื่อการพัฒนางานประจำของมหาวิทยาลัยพะเยา

(ดร. ภาณิกชา วิชยปรีชา)

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการวิจัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกสัชกร องอาจ มณีใหม่)

รองคณบดีฝ่ายยุทธศาสตร์และบูรณาการพันธกิจสู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศ รักษาการแทน

คณบดีคณะเภสัชศาสตร์

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ ดร. ภณิกษา วิชยปรีชา ผู้ช่วยคณบดีด้านสหกิจศึกษา คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้ซึ่งให้ความอนุเคราะห์ ให้คำปรึกษา และแนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ตลอดกระบวนการวิจัยครั้งนี้ ด้วยความเมตตาและความเอาใจใส่อย่างยิ่ง ทำให้ข้าพเจ้าสามารถดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา” ได้สำเร็จ ลุล่วงตามวัตถุประสงค์

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณคณะผู้บริหารและอาจารย์ทุกท่านในคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ที่ได้ให้ความรู้ คำแนะนำ และแรงบันดาลใจทางวิชาการตลอดระยะเวลาที่ศึกษา และขอขอบคุณนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม นับเป็นส่วนสำคัญของการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ข้าพเจ้าขอขอบคุณครอบครัวและเพื่อน ๆ พี่ๆ ในมหาวิทยาลัยพะเยาและพี่ๆ ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ที่เป็นแรงสนับสนุนและกำลังใจอันสำคัญตลอดระยะเวลาการศึกษาและการดำเนินงานวิจัย

นอกจากนี้ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิ ทุกท่านที่ให้เกียรติช่วยตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือการประเมินวิจัย ซึ่งมีส่วนสำคัญยิ่งต่อคุณภาพของงานวิจัยในครั้งนี้

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณทุกท่านจากใจจริง

ธนารีย์ เครือวัลย์

กนกวรรณ พรถนอมวงศ์

กรกฎาคม 2568

ชื่อเรื่อง	การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการไปปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
ผู้วิจัย	ธนารีย์ เครือวัลย์
ผู้ร่วมวิจัย	กนกวรรณ พรณอมวงศ์
ที่ปรึกษา	ดร. ภณิกษา วิชยปรีชา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการไปปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา โดยมุ่งเน้นศึกษาข้อมูลส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ เกรดเฉลี่ยสะสม ชั้นปี และตำแหน่งที่ปฏิบัติสหกิจศึกษา/คาดว่าจะปฏิบัติ สหกิจศึกษาของนิสิต พร้อมทั้งศึกษาปัจจัย 5 ด้าน คือ ด้านการรับรู้ ด้านการจูงใจ ด้านทัศนคติ ด้านเป้าหมาย และด้านความเชื่อและค่านิยมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการ กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา คือ นิสิตชั้นปีที่ 3 และ 4 จำนวน 117 คน เครื่องมือวิจัยที่ใช้ คือ แบบสอบถาม (Quantitative Research) มีรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) การเก็บข้อมูลส่วนบุคคลจะเป็นแบบคำถามปลายปิด แบบเลือกตอบ (Check-list) และแบบสอบถามในส่วนที่ศึกษาปัจจัยทั้ง 5 ด้านเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 5 ระดับ สำหรับวิธีการดำเนินงานวิจัยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้กลุ่มเป้าหมายในรูปแบบออนไลน์ และเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน

ผลการวิจัย พบว่า สัดส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง นิสิตส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-23 ปี เกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00 อาชีพที่นิสิตส่วนใหญ่เลือกไปปฏิบัติสหกิจศึกษา คือ R&D (การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์) โดยปัจจัยทั้ง 5 ด้านมีผลต่อการตัดสินใจของนิสิตในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาข้อมูลส่วนบุคคลที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการ พบว่า ข้อมูลส่วนบุคคลของนิสิต ไม่ว่าจะเป็นเพศ เกรดเฉลี่ยสะสม ชั้นปี และตำแหน่งงานที่ปฏิบัติสหกิจศึกษา/คาดว่าจะปฏิบัติ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการของนิสิตทั้งสิ้น กล่าวคือ นิสิตเพศชายและหญิงมีกระบวนการตัดสินใจจากความเชื่อและค่านิยมที่แตกต่างกัน นิสิตที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมแตกต่างกันมีการตัดสินใจด้านแรงจูงใจและทัศนคติแตกต่างกัน ความแตกต่างระหว่างชั้นปีมีผลต่อการตัดสินใจด้านทัศนคติและความเชื่อและค่านิยม และปัจจัยด้านการจูงใจ ด้านทัศนคติและด้านความเชื่อและค่านิยม มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตำแหน่งที่ปฏิบัติ/คาดว่าจะปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตที่แตกต่างกัน สิ่งที่น่าสนใจที่ได้จากงานวิจัยนี้ คือ นิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง มีกระบวนการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการจากด้านการจูงใจ ด้านทัศนคติ และด้านความเชื่อและค่านิยม

คำสำคัญ: การตัดสินใจ, ปัจจัยที่มีอิทธิพล, สหกิจศึกษา, วิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง, มหาวิทยาลัยพะเยา

Title: A Study on the Factors Affecting Decision-Making in the Selection of Establishments for Cooperative Education Training Among Cosmetic Science Students at the School of Pharmaceutical Sciences, University of Phayao.

Author: Thanaree Kruawan

Co-author: Kanokwan Pornthanomwong

Advisor: Dr.Panikchar Wichayapreechar

Abstract

The objective of this study is to investigate the factors influencing the decision-making process of students in selecting a cooperative education workplace, specifically among students in the Cosmetic Science program, Faculty of Pharmaceutical Sciences, University of Phayao. The research focuses on personal background variables, including gender, age, cumulative GPA, year of study, and the current or intended cooperative education placement. In addition, the study examines five key influencing factors: perception, motivation, attitude, goals, and beliefs and values. The target population consists of third- and fourth-year students, totaling 117 participants. This study employs a quantitative research approach using a survey research design. The research instrument is a structured questionnaire. The personal information section consists of close-ended (checklist) questions, while the section assessing the five influencing factors utilizes a five-point Likert scale. Data was collected through an online questionnaire distributed to the target group. The collected data were analyzed using both descriptive and inferential statistics.

The results of the study indicate that the majority of respondents were female. Most students were between the ages of 21 and 23 and had a cumulative GPA ranging from 3.00 to 4.00. The most selected cooperative education position was in Research and Development (R&D). All five investigated factors—perception, motivation, attitude, goals, and beliefs and values—were found to significantly influence students' decision-making processes, with each factor exerting a high level of impact. In terms of the relationship between personal background variables and the selection of a cooperative education workplace, the results indicated that gender, cumulative GPA, academic year, and the current or intended cooperative education position were all statistically significant factors. Notably, differences in beliefs and values were observed between male and female students, suggesting gender-based variations in decision-making processes. Furthermore, students with different GPA levels exhibited varying degrees of motivation and attitude. Differences in academic year were associated with variations

in both attitude and beliefs and values. Additionally, the factors of motivation, attitude, and beliefs and values were found to significantly influence students' choices regarding specific cooperative education roles. A notable finding of this study is that students in the Cosmetic Science program tend to base their decisions regarding cooperative education placements on factors related to motivation, attitude, and beliefs and values.

Keywords: decision-making, influencing factors, cooperative education, cosmetic sciences, University of Phayao

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 หลักการและเหตุผล หรือความสำคัญของปัญหา (Research rationale).....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย (Objectives).....	2
1.3 สมมติฐานการวิจัย	2
1.4 กรอบแนวความคิด.....	2
1.5 ขอบเขตการวิจัย (Scope of the study)	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
1.7 คำจำกัดความในการวิจัย	3
บทที่ 2 ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 การตัดสินใจ (Decision-Making).....	5
2.2 การรับรู้ (Perception).....	7
2.3 แรงจูงใจ/การจูงใจ (Motivation)	7
2.4 ทศนคติ (Attitude).....	8
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Literature Reviews)	8
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	12
3.1 แนวทางการวิจัย	12
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย	12
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	12
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	15
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	16
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	26
5.1 สรุปผลการวิจัย	26
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	27
5.3 ข้อเสนอแนะ	31
บรรณานุกรม	32
ภาคผนวก ก	34
ภาคผนวก ข.....	36
ภาคผนวก ค	40

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล หรือความสำคัญของปัญหา (Research rationale)

สหกิจศึกษา (Cooperative Education) เป็นระบบการศึกษาที่สำคัญในระดับอุดมศึกษา เริ่มต้นพัฒนาขึ้นในประเทศอังกฤษ และสหรัฐอเมริกา โดยในช่วงปี พ.ศ. 2446–2452 เรียกว่า ระบบการศึกษาแบบสหกิจศึกษา (Cooperative Education) สำหรับในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2503 เป็นต้นมา ระบบนี้ก้าวหน้ามากเนื่องจากได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากรัฐบาลและความร่วมมือจากสถานประกอบการ ปัจจุบันนี้สถาบันการศึกษาทั่วโลกนำระบบสหกิจศึกษามาใช้และพัฒนาไปจนถึงระดับที่มีการแลกเปลี่ยนนิสิตเข้าปฏิบัติงานในระดับนานาชาติ

สหกิจศึกษา เป็นการจัดให้นิสิตไปเรียนรู้การปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการเพื่อให้นิสิตมีความพร้อมในด้านวิชาชีพ วิชาการและเสริมทักษะประสบการณ์ให้แก่นิสิตก่อนเข้าสู่ระบบการทำงานจริงในอนาคต โดยที่มหาวิทยาลัยมุ่งเน้นให้นิสิตที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีไปปฏิบัติงานในสถานประกอบการก่อนสำเร็จการศึกษา การปฏิบัติสหกิจศึกษาจึงเป็นการจัดการศึกษาตามแนวคิดการบูรณาการการทำงานกับการเรียนรู้และพัฒนาทักษะที่จำเป็นในสาขาวิชาชีพนั่น ๆ สำหรับการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา จัดเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง ตามแผนการศึกษาได้จัดให้นิสิตในชั้นปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ไปปฏิบัติสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการ ที่เกี่ยวข้องกับทางด้านวิทยาศาสตร์เครื่องสำอางเป็นระยะเวลา 16 สัปดาห์ หรือ 4 เดือน โดยนิสิตสามารถเลือกสถานประกอบการที่สอดคล้องกับหลักสูตร รวมทั้งนิสิตยังสามารถเลือกสถานประกอบการเพื่อตอบสนองต่อความต้องการพื้นฐานของตนเองหรือเพื่อเสริมสร้างทักษะการประกอบอาชีพในอนาคต ทั้งนี้การตัดสินใจเลือกสถานประกอบการ อาจมาจากหลายปัจจัย เช่น ปัจจัยภายใน (ปัจจัยค่านิยม ปัจจัยทัศนคติที่มีต่ออาชีพ) และปัจจัยภายนอก (ปัจจัยลักษณะงาน ปัจจัยค่าตอบแทน ปัจจัยโอกาส ในความก้าวหน้า ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของสถานประกอบการ) เป็นต้น จากปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้น ล้วนส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตทั้งสิ้น

สำหรับการดำเนินงานสหกิจศึกษาของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง มหาวิทยาลัยพะเยา ในรายวิชาสหกิจศึกษา ทางสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง ได้คัดเลือกสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์เครื่องสำอางและทางสถานประกอบการต้องมีความพร้อมในการดูแลนิสิต เพื่อให้นิสิตได้รับองค์ความรู้และเข้าใจอย่างลึกซึ้งในพื้นฐานวิชาชีพของตนเอง รวมทั้งให้นิสิตสามารถนำองค์ความรู้ที่เรียนในหลักสูตรไปประยุกต์ใช้กับการทำงานจริง และฝึกให้นิสิตมีทัศนคติเชิงบวกกับสายอาชีพของตนเองในอนาคต สำหรับการเลือกสถานประกอบการในรายวิชาสหกิจศึกษา นิสิตมักเลือกสถาน

ประกอบการที่จะไปปฏิบัติงานตามความสนใจของตนเอง โดยอาศัยข้อมูลพื้นฐานของสถานประกอบการ และการแนะนำจากคำบอกเล่าของรุ่นพี่ แต่อย่างไรก็ตามการทราบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอางก็เป็นสิ่งสำคัญเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานสหกิจศึกษาของหลักสูตรและเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มนิสิต ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการ ทั้งด้านการรับรู้ ด้านการจูงใจ ด้านทัศนคติ ด้านเป้าหมาย และด้านความเชื่อค่านิยม เพื่อให้ผู้วิจัยทราบเหตุผลและปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการของนิสิต และนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการสรรหาสถานประกอบการ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรและมุมมองการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง มหาวิทยาลัยพะเยาในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย (Objectives)

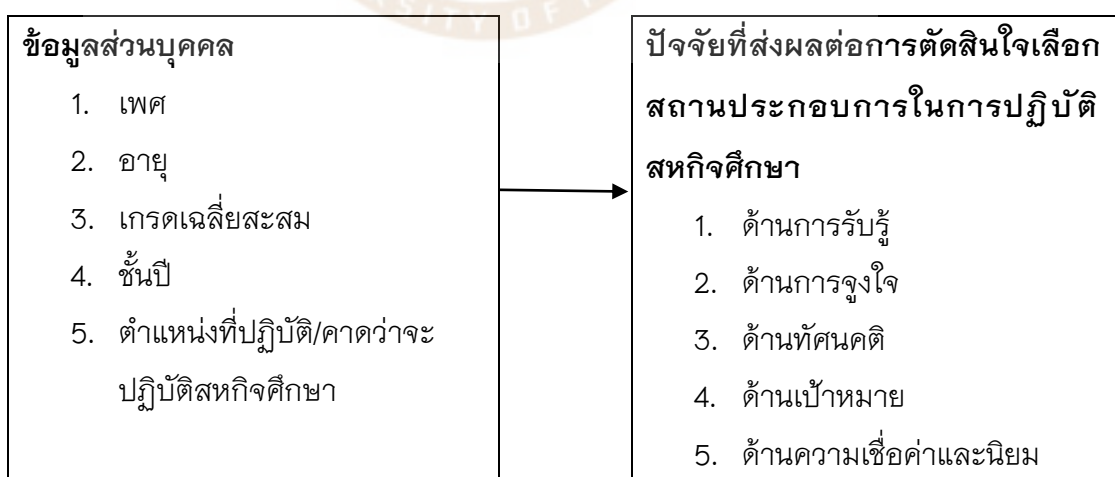
1.2.1 เพื่อศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลของนิสิต และปัจจัยที่มีผลการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลที่มีผลการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

1.3 สมมติฐานการวิจัย

ข้อมูลส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีผลการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง มหาวิทยาลัยพะเยาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

1.4 กรอบแนวความคิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดของการวิจัย

1.5 ขอบเขตการวิจัย (Scope of the study)

1.5.1 ขอบเขตของเนื้อหา ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลส่วนบุคคล และปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

1.5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1.5.2.1 ตัวแปรอิสระ คือ ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ เกรดเฉลี่ยสะสม ชั้นปี ตำแหน่งที่ปฏิบัติ/คาดว่าจะปฏิบัติสหกิจศึกษา

1.5.2.2 ตัวแปรตาม คือ การตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิต ประกอบด้วย ด้านการรับรู้ ด้านการจูงใจ ด้านทัศนคติ ด้านเป้าหมาย และด้านความเชื่อค่านิยม

1.5.3 ขอบเขตของประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นิสิตระดับชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ปีการศึกษา 2567 จำนวน 117 คน

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ทราบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

1.6.2 สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการสรรหาสถานประกอบการให้สอดคล้องกับหลักสูตรและมุมมองการตัดสินใจเลือกสถานประกอบของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง มหาวิทยาลัยพะเยา

1.6.3 ข้อมูลที่ได้จากงานวิจัยช่วยให้ผู้ดำเนินงานสหกิจศึกษาเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างตัวนิสิตและการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรและการปฏิบัติสหกิจที่ตอบสนองความต้องการของนิสิตและสถานประกอบการ

1.7 คำจำกัดความในการวิจัย

นิสิต หมายถึง นิสิตชั้นปีที่ 3 และนิสิตชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

สหกิจศึกษา คือ ระบบการศึกษาที่จัดให้มีการนำองค์ความรู้ที่เรียนในสถานศึกษาไปปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษา ระดับอุดมศึกษาที่เน้นให้นิสิตไปหาประสบการณ์ตรงในสถานประกอบการ

สถานประกอบการ หมายถึง หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานเอกชน และหน่วยงานอื่นที่เป็นสถานที่ปฏิบัติงานของนิสิตทั้งในประเทศและต่างประเทศ

การปฏิบัติสหกิจศึกษา หมายถึง การปฏิบัติงานจริง ณ สถานประกอบการ เป็นระยะเวลา 16 สัปดาห์ หรือ 1 ภาคการศึกษา ซึ่งนิสิตต้องไปปฏิบัติสหกิจศึกษาแบบเต็มเวลาเสมือนเป็นพนักงานจริงในสถานประกอบการนั้น โดยมีผู้นิเทศให้คำแนะนำหรือปรึกษาร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์นิเทศ

การตัดสินใจ (Decision Making) หมายถึง กระบวนการเลือกสถานประกอบการจากทางเลือกใด ทางเลือกหนึ่งจากหลาย ๆ ทางเลือกที่ได้พิจารณาจากข้อมูล ความรู้ ความต้องการ และเป้าหมายของผู้ตัดสินใจ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่สอดคล้องกับความคาดหวังของตนเองมากที่สุด ในการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการ ประกอบด้วย

- **ด้านการรับรู้ (Perception)** หมายถึง ความสามารถในการรับรู้ วิเคราะห์ และตีความข้อมูลเบื้องต้นหรือประสบการณ์เกี่ยวกับสถานประกอบการ เช่น ชื่อเสียงองค์กร ลักษณะงาน สิ่งแวดล้อมในการทำงาน เป็นต้น ผ่านการฟัง การอ่าน หรือการพูดคุย ซึ่งเป็นข้อมูลมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการ

- **ด้านการจูงใจ (Motivation)** หมายถึง แรงกระตุ้นภายในที่ผลักดันหรือชักจูงให้บุคคลเลือกเข้าไปปฏิบัติสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการนั้น ๆ เช่น ความใฝ่ฝันในอาชีพ รายได้ การเดินทางที่สะดวกสบายหรือโอกาสในการทำงานต่อหลังจบการศึกษา เป็นต้น

- **ด้านทัศนคติ (Attitude)** หมายถึง แนวทางความคิด ความรู้สึกหรือความเชื่อที่มีต่อสถานประกอบการนั้น ๆ ในแง่บวกหรือแง่ลบ ซึ่งส่งผลต่อแนวโน้มในการเลือกเข้าไปปฏิบัติสหกิจศึกษา เช่น ทัศนคติที่ดีต่อบริษัทที่มีชื่อเสียง หรือทัศนคติลบต่อองค์กรที่มีข่าวด้านลบ คำแนะนำจากครอบครัวหรือรุ่นพี่ เป็นต้น

- **ด้านเป้าหมาย (Goal)** หมายถึง ความตั้งใจหรือผลลัพธ์ที่นิสิตคาดหวัง หรือจุดมุ่งหมายที่ได้จากการไปปฏิบัติสหกิจศึกษา เช่น ต้องการงานในองค์กรระดับประเทศ ต้องการเรียนรู้งานเฉพาะด้าน หรือต้องการพัฒนาทักษะเฉพาะทาง และเพิ่มโอกาสในการทำงานให้ได้รับตำแหน่งและเงินเดือนที่เหมาะสมในอนาคต เป็นต้น

- **ด้านความเชื่อและค่านิยม (Beliefs and Values)** หมายถึง ความเชื่อและแนวคิดที่ยึดถือเป็นหลักในการดำเนินชีวิตหรือการทำงาน เช่น เชื่อในความมั่นคงขององค์กร ยึดถือค่านิยมเรื่องจริยธรรม การทำงานที่มีความหมาย หรือการให้ความสำคัญกับสมดุลชีวิตและงาน และโอกาสประสบความสำเร็จ มีอาชีพที่มั่นคง เป็นต้น

บทที่ 2

ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการปฏิบัติสหกิจศึกษาของ นิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประกอบการศึกษาวิจัย ดังนี้

2.1 การตัดสินใจ (Decision-Making)

2.1.1 ความหมายของการตัดสินใจ

การตัดสินใจ (Decision Making) หมายถึง กระบวนการเลือกสถานประกอบการจากทางเลือกใด ทางเลือกหนึ่งจากหลาย ๆ ทางเลือกที่ได้พิจารณาจากข้อมูล ความรู้ ความต้องการ และเป้าหมายของผู้ ตัดสินใจ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด และตอบสนองต่อความต้องการของตนเองให้มากที่สุด (ลฎาภา พูล เกษม, 2550) โดยวิเชียร วิทยาอุดม (2554) ได้กล่าวไว้ว่า การตัดสินใจสามารถแบ่งตามระยะเวลาที่คน ต้องใช้ในการตัดสินใจ และหน้าที่หรือลำดับความสำคัญของเหตุการณ์เพื่อใช้ในการตัดสินใจ แต่แบบแผน ที่ยอมรับมากที่สุดมี 2 แบบ แบบแรก คือ การตัดสินใจแบบมีแบบแผน เป็นการตัดสินใจที่มีการวาง แผนการตัดสินใจแบบเป็นระบบ หรือประมาณการตามแผนงานที่เกิดขึ้นเป็นประจำหรือการตัดสินใจแบบ โปรแกรมที่สร้างไว้แล้ว และแบบที่ 2 คือ การตัดสินใจแบบไม่มีแบบแผน เป็นการตัดสินใจที่ไม่มี โครงสร้างของแผนเดิมมาก่อน การตัดสินใจต้องพัฒนาเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาที่ต้องเผชิญ บางครั้งเป็น การตัดสินใจแบบใช้สัญชาตญาณและความคิดริเริ่มในการตัดสินใจเป็นสำคัญ

2.1.2 กระบวนการตัดสินใจ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน (อดุลย์ จาตุรงค์กุล, 2550) ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การตระหนักถึงความต้องการเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญ คนจะมีความรู้สึกถึงความ แตกต่างระหว่างความต้องการกับความปรารถนา ความต้องการสามารถกระตุ้นได้จากตัวกระตุ้นภายใน เช่น อารมณ์ ความรู้สึก เพศ เป็นต้น และตัวกระตุ้นภายนอก เช่น เสียงและสังคม เป็นต้น แต่เมื่อมีความ ต้องการในระดับที่สูงขึ้นจะกลายเป็นแรงผลักดัน

ขั้นตอนที่ 2 การเสาะแสวงหาข้อมูลข่าวสาร คนจะเสาะแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติมมากขึ้น ถ้า แรงผลักดันสูงคนจะตัดสินใจตอบสนองต่อความต้องการของตนเอง โดยคนอาจหาข้อมูลข่าวสารได้จาก หลายแหล่ง เช่น จากบุคคลใกล้ชิด จากสื่อมวลชน หรือการโฆษณา เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินทางเลือก คือ การนำข้อมูลข่าวสารที่สืบค้นได้มาพิจารณาการตัดสินใจ ขั้นสุดท้าย

ขั้นตอนที่ 4 การตัดสินใจซื้อ เป็นขั้นตอนการจัดลำดับความชอบ หรือความตั้งใจ โดยทั่วไปคน จะตัดสินใจเลือกสิ่งที่ชอบมากที่สุด

ขั้นตอนที่ 5 พฤติกรรมหลังการซื้อ เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นหลังคนได้สินค้าหรือความต้องการมา หากสินค้าหรือความต้องการนั้นตรงกับความคาดหวัง บุคคลนั้นจะพึงพอใจ

2.1.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ การตัดสินใจเลือกกระทำใดของบุคคลเป็นผลมาจาก ปัจจัยหลายด้าน ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 3 ปัจจัย (จิรพันธ์ ไวยศรีแสง, 2552) ดังนี้

2.1.3.1 ปัจจัยดิ่ง แบ่งได้ 4 ประเภท คือ

- 1) เป้าหมายหรือจุดประสงค์ ผู้กระทำจะมีการกำหนดเป้าประสงค์ไว้ล่วงหน้า และพยายามกระทำทุกวิถีทางเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือจุดประสงค์นั้นๆ
- 2) ความเชื่อ เกิดจากความคิดและความรู้ในเรื่องนั้นที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ
- 3) ค่านิยม เป็นสิ่งที่บุคคลยึดถือเป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจและกำหนดการกระทำของตนเอง ค่านิยมเป็นสิ่งที่มนุษย์ถูกสอนตั้งแต่เด็ก จึงเป็นสิ่งที่มิมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ
- 4) นิสัยและธรรมเนียม เป็นแบบอย่างพฤติกรรมที่สังคมกำหนดไว้แล้วสืบต่อกันมาเป็นประเพณี หากมีการละเมิดจึงมักเป็นสิ่งที่สังคมไม่เห็นชอบ

2.1.3.2 ปัจจัยผลึก แบ่งได้ 3 ประเภท คือ

- 1) การคาดหวัง เป็นท่าทีของบุคคลที่มีต่อพฤติกรรมของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตนเอง โดยคาดหวังให้บุคคลนั้นประพฤติในสิ่งที่ตนต้องการ
- 2) ข้อผูกพัน เป็นสิ่งที่ผู้กระทำเชื่อว่าข้อผูกพันเป็นสิ่งที่พึงกระทำให้สอดคล้องกับสถานการณ์นั้นๆ
- 3) การบังคับ เป็นตัวช่วยกระตุ้นให้ผู้กระทำทำการตัดสินใจได้เร็ว

2.1.3.3 ปัจจัยความสามารถ แบ่งได้ 3 ประเภท คือ

- 1) โอกาส เป็นความคิดของผู้กระทำที่เชื่อว่าสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจะช่วยให้มีโอกาสในการเลือกกระทำ
- 2) ความสามารถ เป็นความสามารถของตนเองที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในเรื่องใด
- 3) การสนับสนุน เป็นสิ่งที่ผู้กระทำคิดว่าจะได้รับจากบุคคลอื่น ซึ่งการสนับสนุนนี้อาจอยู่ในรูปแบบปัจจัยสี่หรือสิ่งอื่นๆ

นอกจากนี้ยังมีปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ คือ ปัจจัยภายใน เป็นสิ่งที่บุคคลพิจารณาจากความจำเป็น ความต้องการและความปรารถนา แรงจูงใจ บุคลิกภาพ ทัศนคติ การรับรู้และการเรียนรู้ และปัจจัยภายนอก คือ สภาพเศรษฐกิจ ครอบครัวยุค สังคมวัฒนธรรม การติดต่อธุรกิจ และสภาพแวดล้อม โดยทั้งสองปัจจัยล้วนส่งผลต่อการตัดสินใจทั้งสิ้น

ดังนั้น การตัดสินใจจึงเป็นกระบวนการที่บุคคลพิจารณาและเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดจากตัวเลือกที่มีอยู่ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการหรือสิ่งที่ตนเองปรารถนา ในกรณีของนิสิตที่เลือกสถานประกอบการในการไปปฏิบัติสหกิจศึกษานั้น การตัดสินใจจะเกิดขึ้นจากการพิจารณาปัจจัยหลาย ๆ ด้าน แล้วนำข้อมูลมาเปรียบเทียบข้อดี ข้อเสียของแต่ละทางเลือก เช่น โอกาสในการเรียนรู้ ความเหมาะสมกับ

สาขาวิชา และประสบการณ์ที่ได้รับจากสถานประกอบการ เป็นต้น จากนั้นจึงตัดสินใจเลือกสถานประกอบการที่ตรงกับความต้องการ เป้าหมาย ความเชื่อและค่านิยมของนิสิต

2.2 การรับรู้ (Perception)

การรับรู้เป็นกระบวนการของบุคคลในการยอมรับซึ่งความคิดเห็นการกระทำของบุคคลอื่น หรือเป็นกระบวนการของบุคคลในการคัดเลือก จัดการและตีความข้อมูลและประสบการณ์ที่ได้รับจากภายนอกมาเป็นความเข้าใจของตนเอง ข่าวสารเดียวกันแต่แต่ละบุคคลมีความเข้าใจไม่เหมือนกัน โดยปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้มี 3 ประการ คือ การคัดเลือกข่าวสาร การตีความ และการเลือกจดจำ

ทฤษฎีการรับรู้เกี่ยวข้องกับวิธีที่บุคคลตีความข้อมูลและประสบการณ์ที่ได้รับ ทฤษฎีนี้ช่วยอธิบายว่าแต่ละบุคคลมีการรับรู้และเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ ความคาดหวัง และสิ่งแวดล้อมที่เขาต้องเผชิญในชีวิตประจำวัน ซึ่งในกรณีนี้ การรับรู้ของนิสิตเกี่ยวกับสถานประกอบการที่เลือกจะมีผลต่อการตัดสินใจ เช่น ภาพลักษณ์ขององค์กร โอกาสในการพัฒนาทักษะ หรือการสนับสนุนด้านสวัสดิการ เป็นต้น

2.3 แรงจูงใจ/การจูงใจ (Motivation)

แรงจูงใจถือเป็นปัจจัยภายในที่เกิดขึ้นจากตัวบุคคล หรือจัดเป็นปัจจัยด้านจิตวิทยารูปแบบหนึ่ง เมื่อบุคคลเกิดปัญหาทางกายหรือจิตใจและปัญหานั้นไม่รุนแรง บุคคลนั้นอาจเกิดการปล่อยวาง หากปัญหานั้นขยายตัวหรือเกิดความรุนแรงขึ้นจะเกิดแรงจูงใจในการพยายามที่จะแก้ไขปัญหา หรืออาจรวมถึงความต้องการของบุคคลทั้งร่างกายและจิตใจให้บุคคลแสดงออก เมื่อความต้องการนั้นสะสมในปริมาณมากจนกลายเป็นแรงจูงใจ เมื่อได้รับการตอบสนองต่อความต้องการของตนเองแล้ว ขนาดของแรงจูงใจจะลดลง

ทฤษฎีแรงจูงใจของ Abraham Maslow (1943) มีหลักการที่สำคัญโดยเน้นเรื่อง “ลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์” ซึ่งมนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอ โดยความต้องการระดับต่ำต้องได้รับการตอบสนองก่อน แล้วความต้องการระดับที่สูงกว่าจะเข้ามาแทนที่ ความต้องการตามทฤษฎีของ Maslow แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

2.3.1 ความต้องการทางกายภาพ (Physiological needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ เพื่อจะดำรงชีวิตอยู่ คือ ปัจจัยสี่ รวมถึงค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม

2.3.2 ความต้องการด้านความมั่นคงปลอดภัย (Safety needs) เป็นความต้องการความปลอดภัย มีที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ เช่น สภาพสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัยของสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน เป็นต้น

2.3.3 ความต้องการความรักและสังคม (Love and belonging needs) เมื่อมีความปลอดภัยในชีวิตและมั่นคงในการทำงานแล้ว ก็ต้องการความรัก ความสัมพันธ์กับผู้อื่น เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น เช่น การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน เป็นต้น

2.3.4 ความต้องการการได้รับการยกย่องนับถือในตนเอง (Esteem needs) เมื่อความต้องการด้านอื่นๆ ได้รับการตอบสนองแล้ว ในระดับนี้ ก็ต้องการสร้างสถานภาพของตนเองให้สูงขึ้น ซึ่งชมในความสำเร็จของงานเช่น ได้รับการยกย่องจากผู้อื่น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในงาน มีโอกาสก้าวหน้าในงานอาชีพ เป็นต้น

2.3.5 ความต้องการพัฒนาศักยภาพของตน (Self-actualization needs) เป็นความต้องการที่มนุษย์ ต้องการจะเป็น ต้องการที่จะได้รับผลสำเร็จในเป้าหมายของชีวิต และต้องการความสมบูรณ์ของชีวิต เช่น การได้พัฒนาทักษะภาษาหรือโอกาสเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมใหม่ ๆ เป็นต้น

ทฤษฎีแรงจูงใจจึงอธิบายถึงสาเหตุที่บุคคลมีแรงจูงใจในการทำกิจกรรมบางอย่าง ซึ่งในกรณีของการเลือกสถานประกอบการในการฝึกสหกิจศึกษา แรงจูงใจอาจเกิดจากความต้องการในการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ ความสนใจในงานที่ทำ หรือโอกาสในการเติบโตในสายอาชีพ โดยทฤษฎีนี้ อธิบายว่าแรงจูงใจที่แท้จริงจะมีผลต่อการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ตรงกับความต้องการและค่านิยมของบุคคล ดังนั้น นิสิตอาจตัดสินใจเลือกสถานประกอบการโดยพิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ ตามลำดับชั้นความต้องการ เช่น เลือกปฏิบัติงานตามความถนัดของตนเอง เลือกปฏิบัติงานในประเทศไทยเพราะสะดวกและปลอดภัย เลือกปฏิบัติงานในต่างประเทศเพื่อพัฒนาตนเอง เป็นต้น

2.4 ทักษะ (Attitude)

ทัศนคติ เป็นความรู้สึก อารมณ์ การประเมินที่มีแนวโน้มกระทำต่อสิ่งหนึ่งหรือบุคคลอย่าง ต่อเนื่องโดยทิศทางของทัศนคติมีทั้งในเชิงบวก หรือเชิงลบ ทัศนคติจะเป็นกรอบหรือแนวคิดของบุคคล เพื่อใช้ในการตัดสินใจ ช่วยในการตัดสินใจได้รวดเร็วหรือมีทิศทางเดียวกัน ทัศนคติจึงมักมีอิทธิพลต่อการรับรู้และการตัดสินใจ

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Literature Reviews)

ชูเพ็ญ วิบูลสันติ (2552) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกแหล่งฝึกงานด้านการตลาดยาของนักศึกษาเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ชั้นปีที่ 4 นักศึกษาที่ผ่านการฝึกงานแล้วและเภสัชศาสตร์บัณฑิต จำนวน 95 คน พบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะของแหล่งฝึกในด้านความพร้อมในการรับนักศึกษาฝึกงานมากที่สุด รองลงมา คือ แผนงานเกี่ยวกับการฝึก คุณภาพของแผนงาน และการฝึกอบรม ตามลำดับ สำหรับความสำคัญของสภาพแวดล้อมของแหล่งฝึก พบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของที่พักหรือที่ตั้งของแหล่งฝึกมากที่สุด รองลงมา คือ การเดินทางที่สะดวก ส่วนปัจจัยที่สำคัญน้อยที่สุด คือ สถานที่ตั้งของแหล่งฝึกอยู่ในเมืองหรือชานเมืองและความพร้อมเรื่องที่พักอาหารและราคาของอาหาร (ชูเพ็ญ วิบูลสันติ, 2552)

ศิริพร เจริญศรีวิริยะกุล (2559) ศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

มงคลชัยบุรี จำนวน 200 คน โดยให้นักศึกษาตอบแบบสอบถาม พบว่า ปัจจัยด้านเป้าหมาย ด้านความเชื่อค่านิยม อยู่ในระดับมาก และปัจจัยในการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการจากด้านการรับรู้ ด้านการจูงใจ และด้านทัศนคติอยู่ในระดับดีมาก (ศิริพร เจริญศรีวิริยะกุล, 2559)

ปณัสยา พิมพ์กลาง ศึกษาปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเลือกสถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาสายภาษา โดยให้นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา รุ่นปี 2557 จำนวน 64 คน ตอบแบบสอบถาม พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกงานทั้งก่อนและหลังเลือกสถานประกอบการ นักศึกษาเลือกสถานประกอบการจากสถานที่ที่ใกล้ที่พักมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.68 เพราะประหยัดค่าใช้จ่าย รองลงมา คือ เงินเดือน คิดเป็นร้อยละ 5.12 และการเดินทางที่สะดวก คิดเป็นร้อยละ 4.48 ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่นักศึกษาเลือกน้อยที่สุด คือ การได้ทำงานจริงและความชอบส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 1.28 (ปณัสยา พิมพ์กลาง, 2562)

ปาริชาติ บัวเจริญ และคณะ (2565) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกฝึกงานในสถานประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่ ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 300 คน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกฝึกงานในสถานประกอบการของนักศึกษามากที่สุด คือ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม รองลงมา คือ ปัจจัยด้านตัวนักศึกษาและปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของสถานประกอบการ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า เพศชายและเพศหญิงให้ความสำคัญต่อภาพลักษณ์ของสถานประกอบการ ด้านสิ่งแวดล้อมและด้านตัวนักศึกษาแตกต่างกัน (ปาริชาติ บัวเจริญ, ประภัสสร สมสถาน และนพรัตน์ เตชะพันธ์รัตนกุล, 2565)

ปฐมพงศ์ กุ๊กแก้ว และคณะ (2567) ศึกษาปัจจัยจูงใจและปัจจัยค้ำจุนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 60 คน พบว่า ปัจจัยจูงใจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี คือ ปัจจัยด้านลักษณะของงาน รองลงมา คือ ความก้าวหน้าในงาน ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ และด้านความสำเร็จของงาน ตามลำดับ และปัจจัยค้ำจุนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี คือ ด้านสวัสดิการและค่าตอบแทน คิดเป็นร้อยละ 25.80 (ปฐมพงศ์ กุ๊กแก้ว, ชีรารัตน์ ปางยะพันธ์ และขวัญฤดี เผือกผ่อง, 2567)

สุเทวี คงคุณ (2566) ศึกษาการตัดสินใจในการเลือกสถานประกอบการในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ จากคณะคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง จำนวน รหัสนักศึกษา 62 จำนวน 267 คน พบว่า สถานประกอบการที่นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นรูปแบบราชการ/รัฐวิสาหกิจ และการเลือกสถานประกอบการนักศึกษาจะมีการศึกษาข้อมูลมาใช้ประกอบการตัดสินใจเลือก เนื่องจากปัจจัยด้านการจูงใจ ด้านการรับรู้ และด้าน

ทัศนคติอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ นักศึกษายังมีการสำรวจความต้องการของตนเอง โดยมีการวางแผนเป้าหมายในการเลือกสถานประกอบการเพื่อได้รับประสบการณ์การทำงานจริงจากสถานประกอบการ และยังมีความเชื่อค่านิยม เชื่อว่าการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมองเห็นโอกาสหรือความก้าวหน้าที่จะได้งานทำ หลังจากจบการศึกษา สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการตัดสินใจของนักศึกษา คือ เกรดเกรดเฉลี่ยสะสมไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด การเดินทางไปสถานประกอบการที่ไกลจากที่พัก ขาดความพร้อมในการฝึกงาน และการเลือกสถานประกอบการตามเพื่อนโดยไม่คำนึงถึงความสามารถของตนเอง (สุเทวี คงคุณ, 2566)

ภาวิณี บุญจันดา และคณะ (2564) ศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ชั้นปีที่ 4 จำนวน 62 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง จำนวน 52 คิดเป็น 83.9% เพศชายจำนวน 10 คน คิดเป็น 16.1% มีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 2.00–2.99 จำนวน 47 คน คิดเป็น 75.8% สถานประกอบการที่นักศึกษานิยมไปฝึกสูงที่สุด คือ โรงแรม/ภัตตาคาร/ร้านอาหาร รองลงมาคือ ท่าอากาศยาน ราชการ/รัฐวิสาหกิจและบริษัทเอกชน ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ภาพรวมด้านเป้าหมายในการเลือกสถานประกอบการ พบว่า นักศึกษาเลือกไปสถานประกอบการเพื่อให้เกิดมุมมองทางความคิดที่กว้างขึ้นและหลากหลายขึ้นมากที่สุด ภาพรวมด้านความเชื่อค่านิยมสูงที่สุดคือ นักศึกษาเห็นโอกาสหรือความก้าวหน้าที่จะได้งานทำหลังจบการศึกษา ภาพรวมด้านการรับรู้สูงที่สุดคือ มีความมั่นคงและความปลอดภัยในการทำงาน ภาพรวมด้านการจูงใจสูงที่สุดคือ สถานประกอบการมีสวัสดิการอื่น ๆ เช่น ที่พัก อาหาร บริการรถรับ-ส่ง ประกันอุบัติเหตุ เป็นต้น และภาพรวมด้านทัศนคติสูงที่สุดคือ ได้รับคำแนะนำจากประสบการณ์ของรุ่นพี่ ซึ่งแนวคิดในการเลือกอาชีพมีความสัมพันธ์ระดับสูงกับปัจจัยในการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการทั้งในด้านการรับรู้ การจูงใจ และทัศนคติ (ภาวิณี บุญจันดา และคณะ, 2564)

ดวงกมล ยังให้ผล (2566) ศึกษาสภาพการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการและด้านข้อมูลสถานประกอบการเพื่อฝึกงานของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาชั้นสูงสู่การเป็นนักปฏิบัติในศตวรรษที่ 21 โดยงานวิจัยนี้ศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ทั้ง 17 สาขาวิชา จำนวน 400 คน พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการเพื่อฝึกงานของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาชั้นสูงสู่การเป็นนักปฏิบัติในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยปัจจัย 1) ความมีชื่อเสียงของสถานประกอบการ 2) สถานประกอบการมีผู้เชี่ยวชาญคอยดูแล 3) สถานที่ตั้งของสถานประกอบการอยู่ใกล้ที่พัก 4) สถานประกอบการมีที่พักอาศัยฟรี 5) สถานประกอบการมีสวัสดิการที่ดีให้นักศึกษา 6) สถานประกอบการมีค่าตอบแทนให้นักศึกษา 7) การฝึกงานกับสถานประกอบการภาครัฐ และ 8) การฝึกงานกับสถานประกอบการภาคเอกชน ผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลมีผลต่อปัจจัยสถานประกอบการและการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการ พบว่า เพศที่แตกต่างกันมีแนวคิดเกี่ยวกับการฝึกงานกับสถานประกอบการ

ภาคเอกชนที่แตกต่างกัน และเกรดที่แตกต่างกันมีแนวคิดเกี่ยวกับสถานประกอบการมีผู้เชี่ยวชาญที่แตกต่างกัน (ดวงกมล ยังให้ผล, 2566)

ปานเสก อาทรรุระสุข และโคเฮ นาคาตะ (2568) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการเพื่อฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 80 คน พบว่า ปัจจัยด้านส่วนบุคคลส่งผลต่อการตัดสินใจมากที่สุด รองลงมา คือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสถานประกอบการ และปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม เมื่อศึกษาแต่ละปัจจัย พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดของด้านปัจจัยส่วนบุคคล คือ การพัฒนาทักษะวิชาชีพที่ต้องการ รองลงมาคือ เป้าหมายการทำงานในอนาคต ความพร้อมทางสุขภาพร่างกายและจิตใจ ความสนใจในวัฒนธรรมและสังคมประเทศนั้น ๆ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยรายได้หรือเบี้ยเลี้ยงจากสถานที่ฝึกปฏิบัติงานมีผลต่อการตัดสินใจของนิสิตสูงที่สุด รองลงมา คือ ค่าใช้จ่ายที่พักและค่าครองชีพ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ทู่นสนับสนุน ปัจจัยด้านสถานประกอบการ ค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด คือ ความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ค่าเฉลี่ยระดับมาก คือ ความน่าสนใจและลักษณะงาน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์ โอกาสในการจ้างงานหลังฝึกปฏิบัติงาน ชื่อเสียงของสถานประกอบการ ปัจจัยด้านสังคมและ วัฒนธรรม ค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด คือ ด้านความปลอดภัยของสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน ค่าเฉลี่ยระดับมาก คือ โอกาสในการสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ การสนับสนุนจากครอบครัวหรือเพื่อน ความคุ้นเคยกับภาษาและวัฒนธรรม ของประเทศ ตามลำดับ (ปานเสก อาทรรุระสุข และโคเฮ นาคาตะ, 2568)

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการไปปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการวิจัย กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูลไว้อย่างชัดเจน ซึ่งมีรายละเอียดของวิธีการดำเนินงานวิจัย ดังนี้

3.1 แนวทางการวิจัย

แนวทางการดำเนินงานวิจัยเป็นการวิจัยในเชิงพรรณนา (Descriptive Research) และเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) จากกลุ่มเป้าหมาย คือ นิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อสำรวจและวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง และนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคลของนิสิต และเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 ประจำปีการศึกษา 2567 จำนวนทั้งสิ้น 117 คน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีประสบการณ์และความรู้เกี่ยวกับการเลือกสถานประกอบการเพื่อการศึกษา โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงประเด็นและมีความหมายตรงตามวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยผู้วิจัยได้พัฒนาแบบสอบถามจากการทบทวนวรรณกรรม เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คำแนะนำจากที่ปรึกษา งานวิจัย แล้วนำมาประมวลผลเพื่อสร้างเป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามประกอบด้วยคำถามที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิต โดยแบ่งคำถามออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของนิสิต คือ อายุ เพศ เกรดเฉลี่ยสะสม ชั้นปี ตำแหน่งที่ปฏิบัติ/ คาดว่าจะปฏิบัติสหกิจศึกษา ซึ่งแบบสอบถามในส่วนนี้มีจำนวน 6 ข้อ เป็นคำถามปลายปิด แบบเลือกตอบ (Check-list)

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการไปปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิต จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านการรับรู้ ด้านการจูงใจ ด้านทัศนคติ ด้านเป้าหมาย และด้านความเชื่อและค่านิยม แบบสอบถามในส่วนนี้จะ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งรูปแบบมาตราส่วนประมาณค่าที่นิยมใช้ คือ แบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert scale) (ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ, 2555, หน้า 75) โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีความต้องการในระดับมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีความต้องการในระดับมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีความต้องการในระดับปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีความต้องการในระดับน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีความต้องการในระดับน้อยที่

จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย เพื่อประเมินช่วงระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ

สำหรับเกณฑ์การแปลผลคะแนนจากค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้ในแต่ละด้าน จะพิจารณาเป็นระดับที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการของนิสิต ซึ่งแบ่งเป็น 5 ช่วงระดับ (สุรเชษฐ์ ทรัพย์สินเสริม, 2538) คือ

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของนิสิตระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของนิสิตระดับมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของนิสิตระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของนิสิตระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของนิสิตระดับน้อยที่สุด

3.3.1 วิธีการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

3.3.1.1 การเตรียมการและการออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามที่ครอบคลุมปัจจัยทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการรับรู้ ด้านการจูงใจ ด้านทัศนคติ ด้านเป้าหมาย และด้านความเชื่อและค่านิยม ซึ่งมีข้อคำถามทั้งหมด 27 ข้อ แต่ละข้อคำถามมีคะแนน 5 ระดับ

3.3.1.2 การส่งแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญด้านสังคมศาสตร์และจริยธรรมทางกฎหมาย จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผศ.ดร.ปองสุข ศรีชัย คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ผศ.ดร.ทวีพล ธรรมนารักษ์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และผศ.ภก. องอาจ มณีใหม่ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหา ความถูกต้อง และความครอบคลุมของเนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการใน

การไปปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา รวมถึงตรวจสอบความเหมาะสมของแบบสอบถามและภาษาที่ใช้ในแต่ละข้อคำถาม จากนั้นนำข้อมูลมาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC: index of item objective congruence) สำหรับเกณฑ์ในการพิจารณาในการให้คะแนน มีดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญให้ 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

จากนั้นนำคะแนนของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ โดยใช้สูตรของ โรบินเนลลี และแฮมเบิลตัน มีสูตรการคำนวณ (Rovinelli และ Hambleton, 1977) ดังสมการ 1

$$\text{ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)} = \frac{\sum R}{N} \quad \text{สมการ 1}$$

เมื่อ $\sum R$ เป็นผลรวมของคะแนนจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

N เป็นจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

การคำนวณจากสมการจะมีค่าอยู่ระหว่าง 0.00 ถึง 1.00 ผู้วิจัยพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.50 ขึ้นไป ไว้ใช้ในแบบสอบถาม หากได้ค่าน้อยกว่า 0.05 จะนำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.2.1 การขออนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมก่อนการเก็บข้อมูล จะมีการยื่นขออนุมัติการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยพะเยา ซึ่งได้รับการอนุมัติตามโครงการเลขที่ HREC-UP-HSS 2.2/165/68 ประเภทเร่งรัด เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อให้แน่ใจว่าการวิจัยนี้จะดำเนินการตามหลักจริยธรรมและปกป้องสิทธิของผู้เข้าร่วมวิจัย

3.3.2.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ส่งให้นิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2567 คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา จำนวน 117 คน ในรูปแบบออนไลน์ (แบบฟอร์มออนไลน์แสดกนผ่าน QR Code) โดยการจัดส่ง QR Code ผ่านตัวแทนชั้นปีและส่งผ่านโปรแกรม MS Teams ชื่อกลุ่มสหกิจศึกษา

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด ผู้วิจัยใช้โปรแกรม SPSS สำหรับ Window version 22 พิจารณาความแตกต่างที่ระดับ $p\text{-value} < 0.05$

3.4.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 1 (ข้อมูลส่วนบุคคลของนิสิต) และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับข้อมูลส่วนที่ 2 (ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการไปปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิต จำนวน 5 ด้าน) นำเสนอข้อมูลในรูปแบบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.4.2 สถิติเชิงอนุมาน (inferential Statistics)

ผู้วิจัยทดสอบสมมติฐานของงานวิจัยด้วย Independent Samples t-test เพื่อวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย one-way ANOVA เพื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูลที่ใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป กรณีที่ผลการวิเคราะห์มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่เพื่อช่วยระบุว่าคู่กลุ่มใดที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการไปปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลของนิสิต และปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา รวมถึงเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

การดำเนินการศึกษาวิจัยเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของงานวิจัย งานวิจัยนี้จึงมีขั้นตอนการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนแรก คือ ขั้นตอนการออกแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามจากการทบทวนวรรณกรรม เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และคำแนะนำจากที่ปรึกษา ซึ่งแบบสอบถามจะมีทั้งหมด 2 ส่วน ส่วนแรก คือ ข้อมูลส่วนบุคคลของนิสิต จำนวน 6 ข้อ และส่วนที่ 2 คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการไปปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิต จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านการรับรู้ ด้านการจูงใจ ด้านทัศนคติ ด้านเป้าหมาย และด้านความเชื่อและค่านิยม จำนวน 27 ข้อ ซึ่งรูปแบบในการตอบคำถามในส่วนที่ 1 จะเป็นแบบเลือกตอบ ส่วนรูปแบบในการตอบคำถามส่วนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ท (5 ระดับ)

ขั้นตอนที่ 2 การส่งแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญด้านสังคมศาสตร์และจริยธรรมทางกฎหมาย จำนวน 3 ท่าน แบ่งเป็นหน่วยงานภายนอกจำนวน 2 ท่านและหน่วยงานภายในจำนวน 1 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการไปปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา รวมถึงตรวจสอบความเหมาะสมของแบบสอบถามและภาษาที่ใช้ในแต่ละข้อคำถาม จากนั้นนำข้อมูลมาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC: Item Objective Congruence) ก่อนที่จะนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปใช้ในการเก็บข้อมูล

สำหรับผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC: index of item objective congruence) พบว่า ข้อคำถามในส่วนที่ 1 และ 2 มีค่า IOC มากกว่า 0.50 (อยู่ในช่วง 0.67 – 1.00) แสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความสอดคล้องและครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ผู้วิจัย

สามารถนำแบบทดสอบที่สมบูรณ์นี้ไปให้กลุ่มเป้าหมาย คือ นิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอางชั้นปีที่ 3 และ 4 จำนวน 117 คน ประเมินในรูปแบบออนไลน์ได้

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ส่วนเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามหรือนิสิต

2. ข้อมูลค่าเฉลี่ย (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับปัจจัยด้านต่างๆที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

3. การเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

จากการเก็บข้อมูลของกลุ่มเป้าหมายจำนวน 117 คน ในรูปแบบออนไลน์ (แบบฟอร์มออนไลน์ สแกนผ่าน QR Code) โดยการจัดส่ง QR Code ผ่านตัวแทนชั้นปีและส่งผ่านโปรแกรม MS Teams ชื่อกลุ่มสหกิจศึกษา พบว่า ข้อมูลส่วนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามหรือนิสิต คือ เพศ อายุ เกรดเฉลี่ยสะสม ชั้นปี ตำแหน่งที่ปฏิบัติ/คาดว่าจะปฏิบัติสหกิจศึกษา มีค่าการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ของแต่ละข้อมูล แสดงดังตารางที่ 1 พบว่า ข้อมูลของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 117 คน แบ่งเป็นนิสิตชั้นปีที่ 3 จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 48.70 และนิสิตชั้นปีที่ 4 จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 51.30 เมื่อพิจารณาเรื่องเพศ พบว่า มีสัดส่วนของเพศหญิงมากกว่าเพศชายและเพศทางเลือก ตามลำดับ โดยเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 88.90 เพศชายคิดเป็นร้อยละ 6.80 และเพศทางเลือก คิดเป็นร้อยละ 4.30 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-23 ปี คิดเป็นร้อยละ 91.50 นอกจากนี้ นิสิตส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00 – 4.00 คิดเป็นร้อยละ 69.20 ของจำนวนนิสิตทั้งหมด สำหรับตำแหน่งที่นิสิตสนใจปฏิบัติ/คาดว่าจะปฏิบัติสหกิจศึกษา คือ ตำแหน่ง R&D คิดเป็นร้อยละ 52.10 รองลงมา คือ QC และ Marketing (MK) ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามหรือนิสิต

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	104	88.90
ชาย	8	6.80
เพศทางเลือก	5	4.30
รวม	117	100
อายุ		
19-20 ปี	8	6.80
21-23 ปี	107	91.50
24-30 ปี	2	1.70
รวม	117	100
เกรดเฉลี่ยสะสม		
2.00 – 2.99	36	30.80
3.00 – 4.00	81	69.20
รวม	117	100
ชั้นปี		
ปี 3	57	48.70
ปี 4	60	51.30
รวม	117	100
ตำแหน่งที่ปฏิบัติ/คาดว่าจะปฏิบัติสหกิจศึกษา		
QC	28	23.90
R&D	61	52.10
MK	14	12.00
อื่นๆ	14	12.00
รวม	117	100

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัย

พะเยา ทั้งด้านการรับรู้ ด้านการจูงใจ ด้านทัศนคติ ด้านเป้าหมาย และด้านความเชื่อและค่านิยม แสดงดังตารางที่ 2-6

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านการรับรู้ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนิสิต

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปรผล
ด้านการรับรู้			
สถานประกอบการเป็นที่รู้จัก และมีภาพลักษณ์ที่ดี	4.58	0.619	มากที่สุด
มีชื่อเสียงในการประกอบธุรกิจ ในสาขาวิชาชีพ และมีนโยบายการทำงานที่ชัดเจน	4.68	0.485	มากที่สุด
มีความมั่นคงและความปลอดภัยในการทำงาน	4.83	0.400	มากที่สุด
มีสภาพแวดล้อมการทำงานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี	4.79	0.452	มากที่สุด
มีลักษณะงานตรงกับวิชาชีพตนเอง และมีงานให้ปฏิบัติงานที่หลากหลาย	4.67	0.525	มากที่สุด
รวม	4.70	0.368	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษาด้านการรับรู้ คือ ภาพลักษณ์ของสถานประกอบการ ความมีชื่อเสียงในการประกอบธุรกิจ ความมั่นคงและความปลอดภัยในการทำงาน สภาพแวดล้อมในการทำงานและสิ่งอำนวยความสะดวก และลักษณะงานที่ตรงกับวิชาชีพ พบว่า ภาพรวมปัจจัยด้านการรับรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.368) เมื่อพิจารณารายละเอียดด้านการรับรู้ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านการรับรู้ของนิสิตมากที่สุด คือ มีความมั่นคงและความปลอดภัยในการทำงาน ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.400) เป็นสิ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการของนักศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านการจูงใจที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนิสิต

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปรผล
ด้านการจูงใจ			
มีค่าตอบแทนให้ระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	4.56	0.674	มากที่สุด
มีสวัสดิการอื่นๆ เช่น ที่พัก อาหาร บริการรถรับ-ส่งประกันอุบัติเหตุ	4.62	0.614	มากที่สุด
การคมนาคมสะดวกสบายในการเดินทางไป-กลับสถานประกอบการ	4.74	0.462	มากที่สุด
สถานประกอบการอยู่ใกล้กับแหล่งที่พักอาศัย	4.74	0.476	มากที่สุด
สถานประกอบการมีการประชาสัมพันธ์และเข้ามาคัดเลือกนิสิตด้วยตนเอง	4.44	0.792	มากที่สุด
รวม	4.61	0.501	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษาด้านการจูงใจ คือ ค่าตอบแทนให้ระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สวัสดิการอื่นๆ การคมนาคมสะดวกสบายในการเดินทางไป-กลับสถานประกอบการ สถานประกอบการอยู่ใกล้กับแหล่งที่พักอาศัย และสถานประกอบการมีการประชาสัมพันธ์และเข้ามาคัดเลือกนิสิตด้วยตนเอง พบว่า ภาพรวมปัจจัยด้านการจูงใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณารายละเอียดด้านการจูงใจพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านการจูงใจนิสิตมากที่สุด คือ การคมนาคมสะดวกสบายในการเดินทางไป-กลับสถานประกอบการ ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.462) และสถานประกอบการอยู่ใกล้กับแหล่งที่พักอาศัย ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.476) เป็นสิ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการของนักศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านทัศนคติที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนิสิต

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปรผล
ด้านทัศนคติ			
นิสิตมีสถานประกอบการที่สนใจไว้อยู่แล้ว	4.28	0.972	มากที่สุด
ได้รับคำแนะนำและการสนับสนุนจากครอบครัวหรือญาติพี่น้อง	4.32	0.908	มากที่สุด
ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์ประสานงานสหกิจศึกษา	4.44	0.725	มากที่สุด
ได้รับคำแนะนำจากประสบการณ์ของรุ่นพี่	4.32	0.877	มากที่สุด
อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน เลือกไปปฏิบัติงานตามเพื่อน	4.19	0.999	มาก
ได้รับข้อมูลโดยดูจากฐานข้อมูลเก่าของงานสหกิจศึกษาและฝึกงาน	4.35	0.823	มากที่สุด
รวม	4.31	0.77	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษาด้านทัศนคติ คือ นิสิตมีสถานประกอบการที่สนใจไว้อยู่แล้ว ได้รับคำแนะนำและการสนับสนุนจากครอบครัวหรือญาติพี่น้องได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์ประสานงานสหกิจศึกษาได้รับคำแนะนำจากประสบการณ์ของรุ่นพี่ อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน และได้รับข้อมูลโดยดูจากฐานข้อมูลเก่าของงานสหกิจศึกษาและฝึกงาน พบว่า ภาพรวมปัจจัยด้านทัศนคติ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.77) เมื่อพิจารณารายละเอียดด้านทัศนคติ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านทัศนคติของนิสิตมากที่สุด คือ การได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์ประสานงานสหกิจศึกษา ($\bar{X} = 4.4$, S.D. = 0.72) มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการของนักศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านเป้าหมายที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนิสิต

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือก สถานประกอบการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปรผล
ด้านเป้าหมาย			
เพื่อได้รับประสบการณ์การทำงานจริงจาก สถานประกอบการ	4.84	0.414	มากที่สุด
สามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับไป ประกอบอาชีพในอนาคต	4.81	0.454	มากที่สุด
มีโอกาสในการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ความสามารถให้มากขึ้น	4.85	0.385	มากที่สุด
เพื่อให้เกิดมุมมองทางความคิดที่กว้างขึ้น และหลากหลายขึ้น	4.68	0.641	มากที่สุด
มีการวางเป้าหมายในชีวิตที่จะประกอบ อาชีพที่ตนมีความถนัด	4.70	0.673	มากที่สุด
เพื่อเพิ่มโอกาสในการทำงานให้ได้รับ ตำแหน่งและเงินเดือนที่เหมาะสมใน อนาคต	4.81	0.392	มากที่สุด
รวม	4.78	0.40	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษาด้านเป้าหมาย คือ เพื่อได้รับประสบการณ์การทำงานจริงจากสถานประกอบการ สามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับไปประกอบอาชีพในอนาคต มีโอกาสในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดมุมมองทางความคิดที่กว้างขึ้นและหลากหลายขึ้น มีการวางเป้าหมายในชีวิตที่จะประกอบอาชีพที่ตนมีความถนัด และเพื่อเพิ่มโอกาสในการทำงานให้ได้รับตำแหน่งและเงินเดือนที่เหมาะสมในอนาคต พบว่า ภาพรวมปัจจัยด้านเป้าหมาย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณารายละเอียดด้านเป้าหมาย พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านเป้าหมายของนิสิตมากที่สุด คือ การมีโอกาสในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถให้มากขึ้น ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.38) เป็นสิ่งมีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการของนักศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านความเชื่อและค่านิยมที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนิสิต

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปรผล
ด้านความเชื่อและค่านิยม			
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เปรียบเสมือนใบเบิกทางในการทำงาน	4.73	0.502	มากที่สุด
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพจะทำให้ประสบความสำเร็จมีงานทำที่มั่นคง	4.67	0.656	มากที่สุด
เห็นโอกาสหรือความก้าวหน้าที่จะได้งานทำหลังจบการศึกษา	4.69	0.594	มากที่สุด
ต้องการปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่ได้รับการยอมรับในสังคม	4.60	0.644	มากที่สุด
เพื่อต้องการเป็นคนเก่งในวิชาชีพนั้น และได้รับการยอมรับในสังคม	4.58	0.734	มากที่สุด
รวม	4.65	2.572	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษาด้านความเชื่อและค่านิยม คือ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพเปรียบเสมือนใบเบิกทางในการทำงาน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพจะทำให้ประสบความสำเร็จมีงานทำที่มั่นคง เห็นโอกาสหรือความก้าวหน้าที่จะได้งานทำหลังจบการศึกษา ต้องการปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่ได้รับการยอมรับในสังคม และเพื่อต้องการเป็นคนเก่งในวิชาชีพนั้นและได้รับการยอมรับในสังคม พบว่า ภาพรวมปัจจัยด้านความเชื่อและค่านิยมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 2.57) เมื่อพิจารณาตามด้านย่อย พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านความเชื่อและค่านิยมของนิสิตมากที่สุด คือ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพเปรียบเสมือนใบเบิกทางในการทำงาน ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.50)

เมื่อพิจารณาการเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา แสดงดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานการเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

ตัวแปร	ด้านการรับรู้			ด้านการจูงใจ			ด้านทัศนคติ			ด้านเป้าหมาย			ด้านความเชื่อและค่านิยม		
	\bar{X}	S.D.	Sig.	\bar{X}	S.D.	Sig.	\bar{X}	S.D.	Sig.	\bar{X}	S.D.	Sig.	\bar{X}	S.D.	Sig.
เพศ			0.061			0.457			0.671			0.760			0.042*
หญิง	4.73	0.35		4.61	0.50		4.28	0.78		4.77	0.41		23.19	2.64	
ชาย	4.52	0.46		4.60	0.55		4.50	0.75		4.81	0.35		24.37	1.76	
อายุ		Std. Deviation	0.910		Std. Deviation	0.575		Std. Deviation	0.744		Std. Deviation	0.434		Std. Deviation	0.640
Mean				Mean			Mean			Mean			Mean		
19-20 ปี	4.72	0.36		4.80	0.38		4.52	0.55		4.77	0.58		23.87	2.10	
21-23 ปี	4.71	0.36		4.60	0.50		4.30	0.78		4.78	0.38		23.30	2.59	
24-30 ปี	4.60	0.56		4.60	0.56		4.33	0.94		4.41	0.82		22.00	4.24	
เกรดเฉลี่ยสะสม		Std. Deviation	0.168		Std. Deviation	0.002*		Std. Deviation	0.015*		Std. Deviation	0.544		Std. Deviation	0.649
Mean				Mean			Mean			Mean			Mean		
2.00 – 2.99	4.64	0.39		4.48	0.56		4.34	0.60		4.78	0.39		23.33	2.24	
3.00 – 4.00	4.73	0.35		4.67	0.46		4.30	0.83		4.77	0.40		23.31	2.72	
ชั้นปี		Std. Deviation	0.541		Std. Deviation	0.835		Std. Deviation	0.000*		Std. Deviation	0.273		Std. Deviation	0.001*
Mean				Mean			Mean			Mean			Mean		
ปี3	4.71	.38		4.69	0.49		4.55	0.53		4.78	0.42		24.08	1.89	
ปี4	4.70	.35		4.54	0.50		4.09	0.89		4.77	0.37		22.57	2.91	
ตำแหน่งที่ปฏิบัติ/คาดว่าจะปฏิบัติสหกิจศึกษา		Std. Deviation	0.107		Std. Deviation	0.006*		Std. Deviation	0.000*		Std. Deviation	0.673		Std. Deviation	0.003*
Mean				Mean			Mean			Mean			Mean		
QC	4.80	0.32		4.72	0.42		4.50	0.77		4.77	0.41		23.33	2.43	
R&D	4.72	0.35		4.69	0.44		4.42	0.67		4.81	0.37		23.91	1.95	
อื่นๆ	4.57	0.36		4.25	0.57		3.54	0.65		4.70	0.38		21.21	3.55	
MK	4.57	0.45		4.42	0.63		4.25	0.84		4.70	0.51		22.78	3.11	

การวิเคราะห์ความแตกต่างของแต่ละปัจจัยด้วยสถิติเชิงอนุมานที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 (p-value < 0.05)

* แสดงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

ผลการวิเคราะห์ปัจจัย 5 ด้าน คือ ด้านการรับรู้ ด้านการจูงใจ ด้านทัศนคติ ด้านเป้าหมาย และด้านความเชื่อและค่านิยมที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการไปปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง เมื่อเทียบกับข้อมูลส่วนบุคคล สามารถสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

เมื่อพิจารณาข้อมูลส่วนบุคคลด้านเพศ พบว่า เพศที่แตกต่างกันมีกระบวนการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการไปปฏิบัติสหกิจศึกษาจากความเชื่อและค่านิยมที่แตกต่างกัน (p -value < 0.05) กล่าวคือ เพศชายและเพศหญิง ตัดสินใจเลือกไปสถานประกอบการสหกิจศึกษาจากความเชื่อและค่านิยมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณากระบวนการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการไปสหกิจศึกษาจากปัจจัยด้านการรับรู้ ด้านการจูงใจ ด้านทัศนคติ และด้านเป้าหมาย พบว่า นิสิตเพศชายและเพศหญิงตัดสินใจเลือกสถานประกอบการจากปัจจัยด้านดังกล่าวไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาข้อมูลส่วนบุคคลด้านอายุ พบว่า ช่วงอายุของนิสิตไม่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการไปสหกิจศึกษาทั้งด้านการรับรู้ ด้านการจูงใจ ด้านทัศนคติ ด้านเป้าหมายและด้านความเชื่อและค่านิยม

จากข้อมูลส่วนบุคคลด้านเกรดเฉลี่ยสะสม พบว่า นิสิตที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมแตกต่างกันมีกระบวนการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการไปปฏิบัติสหกิจศึกษาจากกระบวนการตัดสินใจด้านการจูงใจและด้านทัศนคติที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value < 0.05) แต่เมื่อพิจารณาจากชั้นปีของนิสิต พบว่า ชั้นปีที่แตกต่างกันมีผลต่อการตัดสินใจเลือกไปสถานประกอบการจากปัจจัยด้านทัศนคติและความเชื่อและค่านิยมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value < 0.05) กล่าวคือนิสิตชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 เลือกสถานประกอบการจากทัศนคติและความเชื่อและค่านิยมของตนเอง

เมื่อพิจารณาดำแหน่งที่ปฏิบัติ/คาดว่าจะปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิต พบว่า การเลือกตำแหน่งงานของนิสิตเป็นผลมาจากกระบวนการตัดสินใจด้านการจูงใจ ด้านทัศนคติและด้านความเชื่อและค่านิยม แสดงให้เห็นว่าปัจจัยทั้ง 3 ด้านมีผลต่อการตัดสินใจเลือกตำแหน่งที่ปฏิบัติ/คาดว่าจะปฏิบัติสหกิจศึกษาที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value < 0.05)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการไปปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลของนิสิต คือ เพศ อายุ เกรดเฉลี่ยสะสม ชั้นปี และตำแหน่งที่ปฏิบัติ/คาดว่าจะปฏิบัติสหกิจศึกษา และศึกษาปัจจัยทั้ง 5 ด้าน (ด้านการรับรู้ ด้านการจูงใจ ด้านทัศนคติ ด้านเป้าหมาย และด้านความเชื่อและค่านิยม) ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา รวมถึงเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษาในกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนิสิตชั้นปีที่ 3 และ ชั้นปีที่ 4 จำนวนนิสิตรวมทั้งหมด 117 คน เนื่องจากนิสิตเป็นชั้นปีดังกล่าวเป็นชั้นที่เตรียมพร้อมตนเองในการไปปฏิบัติสหกิจศึกษาในชั้นปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลการตอบแบบสอบถามของนิสิตกลุ่มเป้าหมายในรูปแบบออนไลน์ จำนวน 117 ชุด จากนั้นนำข้อมูลมาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของงานวิจัย ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 การศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามหรือนิสิต

จากการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลของนิสิต พบว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถามมีสัดส่วนของเพศหญิงมากกว่าเพศชายและเพศทางเลือก ตามลำดับ นิสิตส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-23 ปี คิดเป็นร้อยละ 91.50 และมีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00 – 4.00 คิดเป็นร้อยละ 69.20 ของจำนวนนิสิตกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด สำหรับตำแหน่งงานที่นิสิตสนใจปฏิบัติ/คาดว่าจะปฏิบัติสหกิจศึกษา คือ ตำแหน่ง R&D คิดเป็นร้อยละ 52.10 รองลงมา คือ QC และ Marketing (MK) ตามลำดับ

5.1.2 การศึกษาปัจจัยทั้ง 5 ด้าน (ด้านการรับรู้ ด้านการจูงใจ ด้านทัศนคติ ด้านเป้าหมาย และด้านความเชื่อและค่านิยม) ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

การวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยทั้ง 5 ด้านที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการไปปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิต พบว่า ปัจจัยทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการรับรู้ ด้านการจูงใจ ด้านทัศนคติ ด้านเป้าหมาย และด้านความเชื่อและค่านิยม มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการไปสหกิจศึกษาของนิสิตอยู่ในระดับมากที่สุด (คะแนนเฉลี่ยของปัจจัยทั้ง 5 ด้าน อยู่ระหว่าง 4.21 – 5.00) เมื่อวิเคราะห์รายละเอียดเป็นรายย่อยของแต่ละปัจจัยทั้ง 5 ด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านการรับรู้ของนิสิตในการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการไปปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตในระดับมากที่สุด คือ มี

ความมั่นคงและความปลอดภัยในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.83) ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านการจูงใจนิสิตในระดับมากที่สุด คือ การคมนาคมสะดวกสบายในการเดินทางไป-กลับสถานประกอบการและสถานประกอบการอยู่ใกล้กับแหล่งที่พักอาศัย (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.74) ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านทัศนคติของนิสิตในระดับมากที่สุด คือ การได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์ประสานงานสหกิจศึกษา (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.44) ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านเป้าหมายของนิสิตในระดับมากที่สุด คือ การมีโอกาสในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถให้มากขึ้น (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.85) และปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านความเชื่อและค่านิยมของนิสิตในระดับมากที่สุด คือ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพเปรียบเสมือนใบเบิกทางในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.73)

5.1.3 การเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อกระบวนการตัดสินใจทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการรับรู้ด้านการจูงใจ ด้านทัศนคติ ด้านเป้าหมาย และด้านความเชื่อและค่านิยม พบว่า เพศชายและเพศหญิงตัดสินใจเลือกไปสถานประกอบการสหกิจศึกษาจากความเชื่อและค่านิยมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) ในขณะที่อายุที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการของนิสิต แต่เมื่อพิจารณาข้อมูลเกรดเฉลี่ยสะสมของนิสิต พบว่า นิสิตที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมแตกต่างกันมีกระบวนการตัดสินใจไปสถานประกอบการในด้านการจูงใจและด้านทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) นอกจากนี้ยังพบว่านิสิตชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มีกระบวนการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการไปปฏิบัติสหกิจศึกษาโดยคำนึงถึงปัจจัยด้านทัศนคติและด้านความเชื่อและค่านิยมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) สำหรับตำแหน่งที่นิสิตเลือกไปปฏิบัติ/คาดว่าจะปฏิบัติสหกิจศึกษา พบว่า ปัจจัยทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการจูงใจ ด้านทัศนคติ และด้านความเชื่อและค่านิยม มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตำแหน่งที่ปฏิบัติ/คาดว่าจะปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิต ($p\text{-value} < 0.05$)

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา พบว่า ปัจจัยภายใน เช่น ปัจจัยค่านิยม และปัจจัยทัศนคติที่มีต่ออาชีพ เป็นต้น และปัจจัยภายนอก เช่น ปัจจัยลักษณะงาน ปัจจัยค่าตอบแทน ปัจจัยโอกาสในความก้าวหน้า และปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของสถานประกอบการ เป็นต้น มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนิสิตในหลายมิติ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.1 การศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามหรือนิสิต

กลุ่มเป้าหมายที่ตอบแบบสอบถามงานวิจัยนี้ เป็นนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอางชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ซึ่งนิสิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 21-23 ปี มีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00 โดยอาชีพที่นิสิตส่วนใหญ่เลือกไปปฏิบัติสหกิจศึกษา คือ R&D (การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์) เนื่องจากเป็นอาชีพที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน ทำให้นิสิตสามารถนำองค์ความรู้ที่เรียนมาไปใช้จริงได้ในภาคอุตสาหกรรมหรือการประกอบอาชีพในอนาคต และมีโอกาสเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถของตนเองมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาวิณี บุญจันดา และคณะ (2564) ที่ศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ พบว่านักศึกษาเลือกไปสถานประกอบการที่สอดคล้องกับการทำงานของตนเองในอนาคตเพื่อให้เกิดมุมมองทางความคิดที่กว้างขึ้นและหลากหลายมากขึ้น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเทวี คงคุณ (2566) ที่ศึกษาการตัดสินใจในการเลือกสถานประกอบการในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ จากคณะคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง พบว่า สถานประกอบการที่นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นรูปแบบราชการ/รัฐวิสาหกิจ โดยมีการวางแผนเป้าหมายในการเลือกสถานประกอบการเพื่อได้รับประสบการณ์การทำงานจริงจากสถานประกอบการ ดังนั้น การเลือกตำแหน่งที่ปฏิบัติ/คาดว่าจะปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตกลุ่มเป้าหมายนี้ สะท้อนให้เห็นว่านิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง มหาวิทยาลัยพะเยา ต้องการฝึกประสบการณ์ในลักษณะที่สอดคล้องกับเป้าหมายสายวิชาชีพและมีความคิดที่จะเตรียมตัวเองให้พร้อมเข้าสู่การทำงานจริงในตลาดแรงงาน

5.2.2 การศึกษาปัจจัยทั้ง 5 ด้าน (ด้านการรับรู้ ด้านการจูงใจ ด้านทัศนคติ ด้านเป้าหมาย และด้านความเชื่อและค่านิยม) ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

สำหรับปัจจัยในการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการไปปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ทั้งด้านการรับรู้ ด้านการจูงใจ ด้านทัศนคติ ด้านเป้าหมาย และด้านความเชื่อและค่านิยม จะเห็นได้ว่า ก่อนที่นิสิตจะตัดสินใจเลือกสถานประกอบการ นิสิตส่วนใหญ่จะมีการหาข้อมูลสถานประกอบการเพื่อประกอบกระบวนการตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการตัดสินใจของ อดุลย์ จาตุรงค์กุล (2550) ที่กล่าวไว้ว่ากระบวนการตัดสินใจประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ การตระหนักถึงความต้องการเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญ การเสาะแสวงหาข้อมูลข่าวสาร การประเมินทางเลือก การตัดสินใจ และพฤติกรรมหลังการตัดสินใจ

เมื่อพิจารณาปัจจัยในการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการของนิสิตในแต่ละด้าน พบว่า ปัจจัยด้านการรับรู้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนิสิตสูงสุด คือ เรื่องความมั่นคงและความปลอดภัยในการทำงาน ปัจจัยด้านการจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนิสิตสูงสุด คือ นิสิตให้ความสำคัญในเรื่องการคมนาคมไป-กลับสถานประกอบการที่สะดวกสบายและสถานประกอบการอยู่ใกล้กับแหล่งที่พักอาศัย ซึ่งนิสิตส่วนใหญ่ตัดสินใจเลือกการรับรู้และการจูงใจในหัวข้อดังกล่าว อาจเป็นผลมาจากการตอบสนองต่อความต้องการของตนเองตามความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Maslow (1943) ที่กล่าวถึงความต้องการด้านความปลอดภัยเป็นพื้นฐานก่อนเข้าสู่การพัฒนาตนเองในขั้นสูงขึ้น และทฤษฎีแรงจูงใจของ Herzberg (1959) ที่ชี้ว่าปัจจัยสิ่งแวดล้อมมีผลต่อความพึงพอใจและการเลือกงาน นอกจากนี้ผลการวิจัยในครั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูเพ็ญ วิบุลลันติ (2552) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกแหล่งฝึกงานด้านการตลาดของนักศึกษาเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ชั้นปีที่ 4 นักศึกษาที่ผ่านการฝึกงานแล้วและเภสัชศาสตรบัณฑิต ที่พบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมของแหล่งฝึก ไม่ว่าจะเป็นความปลอดภัยของที่พักหรือที่ตั้งของแหล่งฝึกและการเดินทางที่สะดวกสบาย

นอกจากนี้ทัศนคติในการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการของนิสิต นิสิตส่วนใหญ่จะตัดสินใจเลือกสถานประกอบการจากการได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์ประสานงานสหกิจศึกษา รองลงมา คือ การได้รับข้อมูลโดยดูจากฐานข้อมูลเก่าของงานสหกิจศึกษาและฝึกงาน จะเห็นได้ว่าข้อมูลข่าวสารเป็นสิ่งที่นิสิตให้ความสำคัญระดับมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องกระบวนการตัดสินใจของ อตุลย์ จาตุรงค์กุล (2550) ที่กล่าวไว้ว่าคนอาจหาข้อมูลข่าวสารได้จากหลายแหล่ง เช่น จากบุคคลใกล้ชิด จากสื่อมวลชน หรือการโฆษณา เพื่อใช้ประเมินทางเลือกและประกอบการพิจารณาในการตัดสินใจตอบสนองต่อความต้องการของตนเองในขั้นตอนสุดท้าย

การตัดสินใจเลือกสถานประกอบการจากบุคคลากรในคณะและจากรุ่นพี่เป็นพฤติกรรมของมนุษย์ที่เกิดจากการชี้นำตามความเชื่อ 3 ประการ คือ ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม (Behavioral beliefs) ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (Normative beliefs) และความเชื่อเกี่ยวกับความสามารถในการควบคุม (Control beliefs) ซึ่งเป็นทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior) ของ Ajzen (1991)

สำหรับแนวคิดในการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการไปปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตด้านเป้าหมาย และความเชื่อและค่านิยม พบว่า นิสิตส่วนใหญ่เลือกสถานประกอบการที่มีโอกาสในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถให้มากขึ้น และเห็นโอกาสหรือความก้าวหน้าที่จะได้งานทำหลังจบการศึกษา บ่งชี้ว่านิสิตมีการวางเป้าหมายที่ชัดเจน และมีมุมมองทางความคิดที่มากขึ้น นิสิตต้องการนำประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้ระหว่างปฏิบัติสหกิจศึกษาไปต่อยอดในการทำงานจริงในอนาคต ถือเป็นทัศนคติในเชิงบวกที่เน้นพัฒนาตนเอง และเล็งเห็นว่าการเลือกสถานประกอบการในการไปปฏิบัติสหกิจศึกษาเป็นระยะเวลา 1 ภาคการศึกษา เป็นโอกาสสำคัญในการสร้างความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงาน ซึ่งสะท้อนแนวคิดค่านิยมของนิสิตยุคใหม่ที่มองหาประสบการณ์จริงเป็นเกณฑ์วัดความสามารถมากกว่า

ทฤษฎี ผลการศึกษาที่สอดคล้องกับงานวิจัยของภาวิณี บุญจันดา และคณะ (2564) ที่พบว่า การเลือกสถานประกอบการที่ตรงกับสายวิชาชีพและมีความมั่นคงเปรียบเสมือนใบเบิกทางของนักศึกษาที่ก้าวสู่การทำงานในอนาคต

5.2.3 การเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

การตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการไปปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง พบว่า เพศที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการเลือกสถานประกอบการของนิสิตทั้งจากปัจจัยด้านการรับรู้ ด้านการจูงใจ ด้านทัศนคติ และด้านเป้าหมาย แต่เพศที่แตกต่างกันมีความเชื่อและค่านิยมในการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการที่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายย่อย พบว่า นิสิตเพศหญิงและเพศชายมีความคิดเห็นในการเลือกสถานประกอบการจากโอกาสหรือความก้าวหน้าที่จะได้งานทำหลังจบการศึกษา ความต้องการเป็นคนเก่งในวิชาชีพนั้น และได้รับการยอมรับในสังคม และมีแนวคิดว่าการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เปรียบเสมือนใบเบิกทางในการทำงานที่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาด้านอายุของนิสิต พบว่า นิสิตทุกช่วงอายุมีกระบวนการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการจากปัจจัยทั้ง 5 ด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาเกรดเฉลี่ยสะสมของนิสิตกลุ่มเป้าหมาย พบว่า นิสิตที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมแตกต่างกันมีกระบวนการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการไปปฏิบัติสหกิจศึกษาจากกระบวนการตัดสินใจด้านการจูงใจและด้านทัศนคติที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นิสิตให้ความสำคัญกับการคมนาคมที่สะดวกสบาย สถานประกอบการอยู่ใกล้กับแหล่งที่พักอาศัย และการได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ ญาติพี่น้องรวมถึงข้อมูลเก่าของงานสหกิจศึกษาเป็นหลัก เนื่องจากสิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการรับรู้และการตัดสินใจ

หากพิจารณาแยกเป็นชั้นปีของนิสิต พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 เลือกสถานประกอบการจากทัศนคติและความเชื่อและค่านิยมของตนเอง กล่าวคือ นิสิตทั้ง 2 ชั้นปี จะเลือกสถานประกอบการจากทัศนคติของตนเองและความเชื่อและค่านิยมที่แต่ละคนได้รับข่าวสาร

การเลือกตำแหน่งที่ปฏิบัติสหกิจศึกษา/คาดว่าจะปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิต พบว่า นิสิตเลือกสถานประกอบการจากปัจจัยด้านการจูงใจ ด้านทัศนคติและด้านความเชื่อและค่านิยม โดยสิ่งที่เป็นการจูงใจนิสิต คือ ค่าตอบแทน สวัสดิการ และการประชาสัมพันธ์ให้แก่นิสิต ส่วนด้านทัศนคติ นิสิตมีมุมมองการเลือกสถานประกอบการจากการสืบค้นข้อมูลข่าวสาร ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลจากอาจารย์ รุ่นพี่ หรือญาติ ล้วนเป็นสิ่งที่มามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนิสิต นอกจากนี้ปัจจัยด้านความเชื่อและค่านิยม นิสิตมีความเชื่อว่าการไปสหกิจศึกษาต้องเลือกสถานประกอบการที่มีความมั่นคง เป็นสถานประกอบการที่ได้รับการยอมรับในสังคม และเป็นคนเก่งในสายอาชีพนั้น ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ รวิพัทธ์ งามพัทธิวิชย์ (2559) ที่พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกตำแหน่งงานผู้ช่วยสอบบัญชีกับบริษัทตรวจสอบ

บัญชีขนาดใหญ่ 4 แห่ง คือ ปัจจัยด้านผลตอบแทน ปัจจัยด้านโอกาสในการเรียนรู้พัฒนาและความก้าวหน้าในการทำงาน ปัจจัยด้านชื่อเสียงขององค์กรและปัจจัยด้านความมั่นคงในการทำงาน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการไปปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อบุคคลหรือหน่วยงานที่สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

5.3.1.1 ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ประสานงานสหกิจศึกษา ควรนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ประกอบการแนะแนวทางการเลือกสถานประกอบการให้นิสิต โดยเฉพาะการเน้นย้ำถึงโอกาสในการเรียนรู้ ความมั่นคงของสถานประกอบการ และการเดินทางที่สะดวก ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการของนิสิตตามผลการวิจัย

5.3.1.2 ต่อสถานประกอบการที่รับนิสิตเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ควรพัฒนาและประชาสัมพันธ์จุดเด่นขององค์กรให้สอดคล้องกับความต้องการของนิสิต เช่น ความมั่นคง ความปลอดภัยสวัสดิการ และโอกาสในการพัฒนาทักษะ เพื่อดึงดูดนิสิตที่มีคุณภาพ

5.3.1.3 ต่อคณะและสาขาวิชา นำข้อมูลจากการวิจัยนี้ไปกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมให้นิสิต เช่น การให้ความรู้เรื่องอาชีพ หรือจัดเวิร์กช็อปเกี่ยวกับการวางแผนสหกิจศึกษา

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรขยายกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมนิสิตหลายรุ่นเพื่อเปรียบเทียบแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในระยะเวลาต่าง ๆ

5.3.2.2 ควรศึกษาปัจจัยเพิ่มเติมจากมุมมองของสถานประกอบการ เช่น ความคาดหวังที่สถานประกอบการมีต่อนิสิตสหกิจศึกษา เพื่อให้เห็นภาพรวมสองด้าน และสามารถพัฒนาแนวทางการร่วมมือได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.3.2.3 การออกแบบแบบสำรวจแบบปลายเปิด เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับเหตุผลในการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการ

5.3.2.4 ควรเปรียบเทียบการเลือกไปสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง มหาวิทยาลัยอื่นหรือสาขาอื่นที่มีการส่งนิสิตไปสหกิจศึกษาในสถานประกอบการที่ลักษณะที่คล้ายคลึงกัน เพื่อให้เห็นภาพรวมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างที่มากขึ้น

บรรณานุกรม

- Ajzen I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*. 1991;50(2):179–211.
- Herzberg, Frederick., Mausner, Bernard and Snyderman, Barbara B. (1959). *The Motivation to Work*. (2nd ed.). New York: John Wiley.
- Maslow, A.H. (1943). A theory of human motivation. *Psychological Review*. 50(15): 370–96.
- Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1977). On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. *Dutch Journal of Educational Research*, 2, 49–60.
- จิรนนท์ ไวยศรีแสง. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ชูเพ็ญ วิบลสันติ. (2552). *Thai pharmaceutical and health Science Journal*. 4(2): 245–251.
- ดวงกมล ยังให้ผล. (2566). สภาพการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการและด้านข้อมูลสถานประกอบการเพื่อฝึกงานของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสู่การเป็นนักปฏิบัติในศตวรรษที่ 21. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์*. 25(1):119–236.
- ธานีนท์ ศิลป์ จารุ. (2555). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ : บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- ธนาภัสสร สนิธิรักษ์, ลีดิรัตน์ รักษาศรี, รังสรรค์ หล้าคำจา และวิมลพร ระเวงวัลย์. (2564). การศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. *วารสาร มจร มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*. 7(2): 95–110.
- ปณัสยา พิมพ์กลาง. (2562). ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเลือกสถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ. การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2 (443–450). มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ปฐมพงศ์ กุกแก้ว, อีรารัตน์ ปางยะพันธ์ และขวัญฤดี เผือกผ่อง. (2567). ปัจจัยจูงใจและปัจจัยค้ำจุนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*. 13(1):137–148.
- ปานเสก อาทรรุระสุข และโคเฮะ นาคาคะ. (2568). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการเพื่อฝึกประสบการณ์วิชาชีพ : กรณีศึกษา นิสิตสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยบูรพา. *วารสารเครือข่ายญี่ปุ่นศึกษา*. 15(1): 78–93.

- ปาริชาติ บัวเจริญ**, ประภัสสร สมสถาน และนพรัตน์ เตชะพันธ์รัตน์กุล. (2565). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกฝึกงานในสถานประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่. วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ. 32(2). 112 – 127.
- ภาวิณี บุญจันทา, ธนาภัสสร สนธิรักษ์, วิจิตรรัตน์ รักษาศรี, รังสรรค์ หล้าคำจา และวิมลพร ระเวงวัลย์**. (2564). การศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. วารสาร มจร มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์. 7(2): 95–110.
- รวิพัชร์ งามพัทธิวิชัย** (2559) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกทำงานตำแหน่งผู้ช่วยสอบบัญชีกับบริษัทตรวจสอบบัญชีขนาดใหญ่ 4 แห่งของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี. งานค้นคว้าอิสระ ปริญญาธุรกิจมหาบัณฑิต. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ลฎาภา พูลเกษม**. (2550). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยกับธนาคารอาคารสงเคราะห์สาขารังสิต. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏมณฑลนคร.
- วิเชียร วิทยาอุดม**. (2554). การจัดการสมัยใหม่ Modern management. กรุงเทพฯ: บริษัท ธรรมการพิมพ์ จำกัด.
- ศิริพร เจริญศรีวิริยะกุล**. (2559). การศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สุเทวี คงคุณ**. (2566). การตัดสินใจในการเลือกสถานประกอบการในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ. วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี. 6(1): A14–A25.
- สุรเชษฐ์ ทรัพย์สินเสริม**. ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ร.ม.:มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่. 2541.
- อดุลย์ จาตุรงค์กุล**. (2550). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ภาคผนวก ก

เอกสารรับรองการวิจัย

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
The Human Research Ethics Committee of University of Phayao on Humanities and Social Sciences
19 หมู่ 2 ตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา 56000 เบอร์โทรศัพท์ 05446 6666

เอกสารรับรองโครงการวิจัย

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยพะเยา ดำเนินการให้การรับรองโครงการวิจัยตามแนวทางหลักจริยธรรมการวิจัยในคนที่เป็นมาตรฐานสากลได้แก่ Declaration of Helsinki, The Belmont Report, CIOMS Guideline และ International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice หรือ ICH-GCP

ชื่อโครงการ	: การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา : A Study on the Factors Affecting Decision-Making in the Selection of Establishments for Cooperative Education Training Among Cosmetic Science Students at the School of Pharmaceutical Sciences, University of Phayao
เลขที่โครงการวิจัย	: HREC-UP-HSS 2.2/165/68
ผู้วิจัยหลัก	: นางสาวอนารีย์ เครีวัลย์
สังกัดหน่วยงาน	: คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
ผู้วิจัยร่วม	: นางสาวกนกวรรณ พรตมอมวงศ์
สังกัดหน่วยงาน	: คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
ที่ปรึกษา	: ดร.ภก.เอกชา วิชยปวีชา
สังกัดหน่วยงาน	: คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
วิธีทบทวน	: แบบเร่งรัด (Expedited)
รายงานความก้าวหน้า	: ส่งรายงานความก้าวหน้าอย่างน้อย 1 ครั้ง/ปี หรือส่งรายงานฉบับสมบูรณ์หากดำเนินการเสร็จสิ้นก่อน 1 ปี

ลงนาม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ เสมอเชื้อ)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

วันที่รับรอง : 25 พฤษภาคม 2568

วันหมดอายุ : 25 พฤษภาคม 2569

ทั้งนี้ การรับรองนี้มีเงื่อนไขดังที่ระบุไว้ด้านหลังทุกข้อ (ดูด้านหลังของเอกสารรับรองโครงการวิจัย)

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการปฏิบัติสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาและสำรวจปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ในการเลือกสถานประกอบการสำหรับการปฏิบัติ สหกิจศึกษา การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เข้าใจถึงปัจจัยที่สำคัญ เช่น ความน่าสนใจของสถานประกอบการ, โอกาสในการเรียนรู้, สภาพแวดล้อมการทำงาน, และปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานที่ในการฝึกสหกิจศึกษา ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม และ ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการปฏิบัติสหกิจศึกษา ของนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ที่ท่านพบเห็น 5 ด้าน ดังนี้ ด้านการรับรู้ ด้านการจูงใจ ด้านทัศนคติ ด้านเป้าหมาย ด้านความเชื่อและค่านิยม ซึ่งวัดระดับ ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีความต้องการในระดับมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีความต้องการในระดับมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีความต้องการในระดับปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีความต้องการในระดับน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีความต้องการในระดับน้อยที่สุด

ข้อมูลที่ท่านให้ในการตอบแบบสอบถามนี้จะช่วยให้เราเข้าใจถึงมุมมองและความคิดเห็นของนิสิตเกี่ยวกับการเลือกสถานประกอบการสำหรับการปฏิบัติสหกิจศึกษา และสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการสหกิจศึกษาของนิสิตในอนาคต แบบสอบถามนี้ใช้เวลาในการกรอกประมาณ 5-10 นาที

โปรดตอบคำถามทุกข้อให้ครบถ้วนและตรงตามความจริง โดยอ้างอิงจากประสบการณ์และความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับการเลือกสถานประกอบการสำหรับการปฏิบัติสหกิจศึกษา ข้อมูลของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างมากในการศึกษาครั้งนี้

ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่านในการตอบแบบสอบถามนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงกับข้อมูลของท่านมากที่สุด

1. เพศ	☐ หญิง	☐ ชาย	☐ เพศทางเลือก
2. ช่วงอายุ	☐ 19-20 ปี	☐ 21-23 ปี	☐ 24-30 ปี
3. เกรดเฉลี่ยสะสม	☐ ต่ำกว่า 2.00	☐ 2.00 – 2.99	☐ 3.00 – 4.00
4. นิสิตชั้นปี	☐ ปี 3	☐ ปี 4	
5. ตำแหน่งงานที่ฝึกปฏิบัติ/คาดว่าจะฝึก	☐ QC	☐ R&D	☐ MK ☐ อื่นๆ

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการในการปฏิบัติสหกิจศึกษา ของนิสิตสาขาวิชา
วิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางที่ตรงกับความเป็นจริงกับการตัดสินใจของท่านมากที่สุด

ที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. ด้านการรับรู้						
1.1	สถานประกอบการเป็นที่รู้จัก และมีภาพลักษณ์ที่ดี					
1.2	มีชื่อเสียงในการประกอบธุรกิจในสาขาวิชาชีพ และมีนโยบายการทำงานที่ชัดเจน					
1.3	มีความมั่นคงและความปลอดภัยในการทำงาน					
1.4	มีสภาพแวดล้อมการทำงานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี					
1.5	มีลักษณะงานตรงกับวิชาชีพตนเอง และมีงานให้ปฏิบัติงานที่หลากหลาย					
2. ด้านการจูงใจ						
2.1	มีค่าตอบแทนให้ระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ					
2.2	มีสวัสดิการอื่นๆ เช่น ที่พัก อาหาร บริการรถรับ-ส่งประกันอุบัติเหตุ ฯลฯ					
2.3	การคมนาคมสะดวกสบายในการเดินทางไป-กลับสถานประกอบการ					
2.4	สถานประกอบการอยู่ใกล้กับแหล่งที่พักอาศัย					
2.5	สถานประกอบการมีการประชาสัมพันธ์และเข้ามาคัดเลือกนิสิตด้วยตนเอง					
3 ด้านทัศนคติ						
3.1	นิสิตมีสถานประกอบการที่สนใจไว้อยู่แล้ว					
3.2	ได้รับคำแนะนำและการสนับสนุนจากครอบครัวหรือญาติพี่น้อง					
3.3	ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์ประสานงานสหกิจศึกษาของสาขาวิชาฯ					
3.4	ได้รับคำแนะนำจากประสบการณ์ของรุ่นพี่					
3.5	อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน เลือกไปปฏิบัติงานตามเพื่อน					
3.6	ได้รับข้อมูลโดยดูจากฐานข้อมูลเก่าของงานสหกิจศึกษาและฝึกงาน					
4. ด้านเป้าหมาย						

ที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานประกอบการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
4.1	เพื่อได้รับประสบการณ์การทำงานจริงจากสถานประกอบการ					
4.2	สามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับไปประกอบอาชีพในอนาคต					
4.3	มีโอกาสในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถให้มากขึ้น					
4.4	เพื่อให้เกิดมุมมองทางความคิดที่กว้างขึ้นและหลากหลายขึ้น					
4.5	มีการวางเป้าหมายในชีวิตที่จะประกอบอาชีพที่ตนมีความถนัด					
4.6	เพื่อเพิ่มโอกาสในการทำงานให้ได้รับตำแหน่งและเงินเดือนที่เหมาะสมในอนาคต					
5. ด้านความเชื่อค่านิยม						
5.1	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เปรียบเสมือนใบเบิกทางในการทำงาน					
5.2	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพจะทำให้ประสบความสำเร็จมีงานทำที่มั่นคง					
5.3	เห็นโอกาสหรือความก้าวหน้าที่จะได้งานทำหลังจบการศึกษา					
5.4	ต้องการปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่ได้รับการยอมรับในสังคม					
5.5	เพื่อต้องการเป็นคนเก่งในวิชาชีพนั้น และได้รับการยอมรับในสังคม					

ภาคผนวก ค

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล(ภาษาไทย)	นางสาวธนารีย์ เครือวัลย์
ชื่อ - สกุล(ภาษาอังกฤษ)	Phannipa Kruawan
ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
สังกัด	คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
เบอร์โทรศัพท์	083 - 4767592
E-mail	Phannipa.kr@up.ac.th
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2549	บธ.บ ระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

ประวัติผู้ร่วมวิจัย

ชื่อ - สกุล(ภาษาไทย)	นางสาวกนกวรรณ พรธนมวงค์
ชื่อ - สกุล(ภาษาอังกฤษ)	Miss Kanokwan Pornthanomwong
ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
สังกัด	คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
เบอร์โทรศัพท์	090-8900333
E-mail	kanokwan.po@up.ac.th
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2561	ศศ.ม. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาอังกฤษเพื่อวิชาชีพ) มหาวิทยาลัยรังสิต
พ.ศ. 2551	ศศ.บ. ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยรังสิต

